

GAZETA

Anul XVIII

Nr. 854

Vineri 10 iunie
1966

4 pag. 25 bani

INVĂȚĂMÎNTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Importante măsuri
privind conținutul
și desfășurarea
examenelor

Pe baza discuțiilor și propunerilor din ședința Consiliilor învățămîntului superior, de cultură generală, profesional și tehnic, care a avut loc în zilele de 2-3 iunie a.e., Ministerul învățămîntului a stabilit o serie de măsuri privind sistemul de absolvire a școlii generale, concursul de admitere în licee, conținutul și desfășurarea examenelor de maturitate.

Mulți dintre participanții la discuții au argumentat din punct de vedere pedagogic și psihologic măsura de a se renunța la examenul care marca încheierea școlii generale. Ei au arătat, printre altele, că această măsură constituie o consecință firească a faptului că în etapa actuală marea majoritate a elevilor se prezintă în continuare la concursurile de admitere în licee teoretice, în liceele de specialitate sau în școlile profesionale. În aceste condiții, dubierea unor probe de examen — fără a avea o finalitate efectivă pe planul pregătirii școlare — era inutilă. S-a subliniat, de asemenea, că renunțarea la examenul de absolvire trebuie să ducă la întărirea muncii pe întreg parcursul școlii generale, la sporirea exigenței și a simțului de răspundere al cadrelor didactice care predau în această școală față de nivelul cunoștințelor însușite de elevi, la pregătirea lor multilaterală în spiritul cerințelor societății socialiste, la nivelul dezvoltării științei și tehnicii contemporane. Este necesar ca absolvierea școlii generale să rămână mai departe un moment deosebit de important în viața fiecărui tânăr, un eveniment pe care fiecare școală trebuie să-l sărbătorească într-un cadru festiv.

Candidații la concursurile de admitere în școlile de tip mediu li se asigură, prin renunțarea la examenul de absolvire a școlii generale, posibilitatea de a adăuga mai multe probleme esențiale ale materiei din programa de concurs. Se creează astfel condițiile necesare pentru ca rezultatele concursurilor de admitere să releva mai judicios posibilitățile reale ale candidaților. În ansamblul lor, noile măsuri oferă deplină condiții pentru o pregătire în care accentul principal să fie pus pe calitate, pe însușirea cu caracter creator a cunoștințelor.

O altă propunere importantă a Consiliilor învățămîntului superior, de cultură generală, profesional și tehnic, concretizată într-o măsură adoptată de Ministerul învățămîntului, se referă la reducerea numărului de discipline din care urmează să fie examinați candidații la examenul de maturitate din acest an. În argumentele aduse în favoarea acestei propuneri de către participanții la lucrările consiliilor se sublinia faptul că, fiind puși în situația de a susține probe scrise și orale la limba și literatura română și la o limbă străină (pentru absolvenții secțiilor umaniste) sau la limba și literatura română și la matematică (pentru absolvenții secțiilor reale), și în plus o singură probă orală — la alegere, din istoria patriei, biologie sau filozofie în primul caz, din fizică, chimie sau biologie în cel de al doilea — candidații vor avea posibilitatea să-și intensifice pregătirea pe linia studiilor impuse de profesia pe care dorește să o îmbrățișeze.

Dreptul de opțiune, diversificarea de conținut a examenului de maturitate în funcție de aptitudinile și dorințele exprimate de candidați — au arătat numeroși vorbitori — stabilește o legătură de continuitate mai deplină în pregătirea absolvenților de liceu care, în majoritatea lor, s-au decis încă din clasa a X-a pentru un anumit institut de învățămînt superior.

Ministerul învățămîntului a făcut o serie de importante precizări cu privire la desfășurarea examenelor în noua formă. În cadrul acestora se arată că examenele de diplomă în școlile și institutele pedagogice se vor susține în aceeași condiții și la aceleași obiecte ca și în anul trecut. De asemenea, se precizează că examenul de maturitate la filozofie se va desfășura pe baza programelor de marxism-leninism, iar temele din istoria patriei la care se va susține concursul de admitere în clasa a IX-a sînt cele din programa prevăzută inițial pentru examenul de absolvire a clasei a VIII-a; ambele programe au fost publicate în Gazeta învățămîntului.

Desigur, aplicarea cu întreaga eficiență, în spiritul în care au fost concepute, a măsurilor adoptate în ședința reunită a Consiliilor învățămîntului superior, de cultură generală, profesional și tehnic solicită să se întreprindă o serie de acțiuni organizatorice. Aceste acțiuni, ce se referă la activitatea pe care trebuie să-o desfășoare colectivele liceelor și de care răspund directorii școlilor, precum și membrii din comisiile concursului de admitere și ale examenului de maturitate, cer o muncă intensă pentru obținerea celor mai bune rezultate. De aceea, succesul desfășurării concursului de admitere în licee și al examenului de maturitate pe baza noilor măsuri adoptate poate fi asigurat pe deplin numai dacă fiecare profesor va înțelege esența schimbărilor efectuate și va acționa pe linia valorificării lor.

In drumeție prin Piatra Neamț (Fotografie executată de prof. Valeriu Bogdaneț din orașul Bacău)

LICEELE DE SPECIALITATE

Inițierea liceelor de specialitate — una din sarcinile de bază pe care cel de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român le-a pus în fața învățămîntului — a devenit fapt împlinit, pe baza recente Hotărâri a C.C. al P.C.R. și a Consiliului de Miniștri. Prin conținutul pregătirii pe care o vor da elevilor, prin modul lor de organizare, aceste licee vor răspunde unor importante cerințe ale economiei noastre în ansam-

blul ei, precum și ale sectorului social-cultural, asigurând cadre medii capabile să-și desfășoare activitatea în condițiile automatizării producției în toate ramurile economiei, ale introducerii unor procese tehnologice tot mai perfecționate, ale extinderii utilizării unor metode de înaltă productivitate.

Liceele de specialitate vor pregăti cadre pentru diferitele sectoare industriale, pentru agricultură și

alte sectoare din economie, instruirea lor pe elevi în 52 de specialități. La ele se adaugă liceele pedagogice, care vor da o pregătire mai temeinică învățătorilor și educatoarelor.

Simpla trecere în revistă a specialităților pentru care se asigură pregătirea elevilor în cadrul noilor licee de specialitate evidențiază, o dată în plus, legătura strinsă a acestora cu domeniile de bază ale economiei. Astfel, în noile licee industriale elevii se vor putea pregăti în specialități ca instalații siderurgice și automatizare, construcții de mașini, automobile și tractoare, termotehnică, electrotehnică, mașini și aparate electrice, electroenergetică și hidrotehnică etc. Elevii viitoarelor licee agricole își vor putea alege specialități ca agricultura generală, culturi irigate și hidrotehnică, horticultură sau vor deveni specialiști zooveterinari, iar elevii liceelor economice se vor putea pregăti în contabilitate și merceologie.

Dind candidaților posibilitatea să-și aleagă profesiile dintr-o stăruie foarte largă de domenii de bază ale economiei, aceste licee industriale vor crea prilejul să-și valorifice aptitudinile, înclinațiile, să se pregătească pentru domeniul de producție de care sînt cel mai mult atrași. Cei care vor dori, vor avea și posibilitatea de a dobîndi și o calificare mai înaltă în institutele de învățămînt superior.

Toate aceste caracteristici, perspectivele largi pe care le oferă atât pentru formarea profesională cit și pentru pregătirea ulterioară în învățămîntul superior determină un număr însemnat de tineri să-și exprime dorința de a se îndrepta către liceele de specialitate.

VIITORUL AN ȘCOLAR:

Se diversifică rețeaua școlară ● 2320 de noi săli de clasă ● Material didactic în valoare de 43.300.000 lei ● Programe și manuale îmbunătățite

O dată cu încheierea acestui an de învățămînt, problema pregătirii noului an a intrat în actualitatea imediată, concentrînd preocupările organelor locale și ale direcțiilor de școli. Pe plan central însă pregătirea noului an școlar a început cu mult în urmă, vizînd toate laturile esențiale ale activității școlare în viitorul an de învățămînt.

În clasele I-VIII ale școlii generale vor fi cuprinși 2.967.000 elevi, din care 368.000 în clasa I. În clasa a IX-a a liceelor de cultură generală vor fi școlarizați prin cursurile de zi 70.000 elevi, iar prin cursurile serale 24.500. Va crește rețeaua învățămîntului special, care va cuprinde un număr sporit de elevi.

Potrivit sarcinilor Congresului al IX-lea al P.C.R., în viitorul an școlar își vor deschide porțile, după cum se știe, liceele de specialitate. Aceste licee, care iau ființă în toate regiunile țării, vor școlariza în anul 1966-67.

Au fost luate din vreme și măsuri pentru consolidarea bazei materiale a învățămîntului. Cele mai importante măsuri în acest domeniu privesc construcțiile școlare. Numărul sălilor de clasă ce se construiesc pentru viitorul an școlar este de 2320. Majoritatea acestora se află într-un stadiu de construcție avansat.

O atenție deosebită s-a acordat măsurilor privitoare la continua îmbunătățire a conținutului învățămîntului. Au fost elaborate planurile de învățămînt ce se vor aplica în viitorul an școlar în școlile generale și în licee. Iată cîteva amănunte legate de aceste planuri. În școlile generale se păstrează unele măsuri de tranziție la matematică și științe biologice datorită faptului că elevii care vor intra la toamnă în clasa a VIII-a au studiat aritmetica pînă în clasa a VII-a, iar anatomia și fiziologia omului în clasa a VI-a. Ca urmare, algebra va continua să se predica numai în clasa a VIII-a (și nu în clasele a VII-a și a VIII-a), iar igiena se va preda separat în clasa a VII-a (nu împreună cu anatomia și fiziologia omului). În clasele a IX-a și a X-a de liceu (cursuri de zi) se va aplica planul de învățămînt prevăzut pentru du-

rata de 12 ani, iar la clasa a XI-a (clasa de lichidare), planul liceului pe 11 ani; la cursurile serale și fără frecvență vor funcționa două clase de lichidare (clasele a X-a și a XI-a), după planul liceului pe 11 ani.

S-au luat de asemenea măsuri pentru îmbunătățirea programelor destinate învățămîntului de cultură generală. Numărul programelor nou elaborate și revizuite se ridică la 48. Pentru îmbunătățirea programelor la principalele obiecte de învățămînt (matematica, limba și literatura română, fizica, chimia, științele biologice, educația cetățenească) Ministerul învățămîntului a organizat o serie de consfățiri la care au participat oameni de știință, profesori din învățămîntul superior și profesori cu experiență care predau în învățămîntul de cultură generală. Valoarea propunerilor făcute în cadrul acestor consfățiri noile programe reflectă cerințele îmbinării elementelor clasice și moderne ale științelor urmînd să facă cunoscut elevilor cele mai importante rezultate din domeniul fizicii, chimiei, biologiei și matematicii. Programa de literatură română pentru clasele IX-XII prevede o nouă egalare a materiei, introducerea studiilor monografice a unor scriitori care n-au fost prevăzuți în programele anterioare (N. Iorga, L. Blaga, E. Lovinescu, H. Papadate-Bengescu, T. Vianu).

Se îmbunătățesc și programele destinate învățămîntului pedagogic, celui artistic și celui special. Pentru școlile din aceste secțiuni au fost elaborate pînă acum 26 programe noi și sînt în curs de elaborare alte 12 programe.

Un capitol principal al pregătirii pentru noul an școlar îl reprezintă asigurarea necesarului de manuale. S-au și tipărit pînă acum 260 titluri și alte 197 manuale se află în tipografie.

Înregistrăm pași înainte și producția de material didactic, chemată să contribuie la modernizarea învățămîntului. Cădele didactice și elevii vor avea la dispoziție, în noul an școlar, 162 de noi sortimente de material didactic — o trusă pen-

(Continuare în pag. 4-a)

ÎNFIINȚAREA LICEELOR DE SPECIALITATE

Comitetul Central al Partidului Comunist Român și Consiliul de Miniștri al Republicii Socialiste România au hotărât ca, începînd cu anul școlar 1966-1967, pe baza Directivelor celui de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român, să se înființeze licee de specialitate (industriale,

agricole, economice și pedagogice) cu durata de 4-5 ani. Examenele de admitere în aceste licee se vor desfășura cu începere de la 22 iunie a.e. Legea de organizare a liceelor de specialitate va fi supusă spre dezbateră apropriei sesiuni a Marii Adunări Naționale a Republicii Socialiste România.

DIN PARTEA MINISTERULUI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

În dezbaterile Consiliilor învățămîntului superior, de cultură generală, profesional și tehnic, din zilele de 2 și 3 iunie a.e., au fost puse unele probleme privind îmbunătățirea sistemului de absolvire

a școlii generale, examenului de maturitate, precum și a concursurilor de admitere în școlile de tip mediu și în învățămîntul superior.

Ca urmare a schimbului de păreri și a propunerilor fă-

cute, pentru a evita paralelismele și supraaglomerarea elevilor, Ministerul învățămîntului a stabilit următoarele măsuri:

1. Să se renunțe la examenul de absolvire a școlii generale. Elevii care au absolvit clasa a VIII-a vor primi certificatul de absolvire a școlii generale.

2. Concursul de admitere în școlile de tip mediu se va desfășura la datele fixate (între 22-29 iunie) la liceele de cultură generală și la liceele de specialitate; între 4-12 iulie la școlile profesionale), la materiile anunțate anterior (limba română și matematică), la care se adaugă pentru liceele de cultură generală un examen oral de istoria patriei (clasa a VIII-a).

3. Examenul de maturitate se va desfășura la datele anunțate (17-29 iunie), conform programelor publicate, la următoarele discipline:

— La secția umanistă —

limba și literatura română (scris și oral), o limbă modernă sau limbă latină (scris și oral), precum și o disciplină la alegere — istoria patriei, biologia sau filozofia (numai oral);

— La secția reală — limba și literatura română (scris și oral), matematică (scris și oral), precum și o disciplină la alegere — fizica, chimia sau biologia (numai oral).

La concursul de admitere și la examenul de maturitate în școlile și secțiile cu limbile de predare ale naționalităților conlocuitoare se susține și un examen de limbă maternă, respectiv de literatură și limbă maternă (scris și oral).

CENTENARUL LICEULUI „UNIREA” DIN FOCSANI

Liceul „Unirea” din Focșani, una dintre cele mai vechi școli de pe meleagurile vranceane, a împlinit un secol de activitate. La sărbătorirea acestui eveniment, care a avut loc duminică, 5 iunie, au venit să aducă omagii lor liceului zeci de profesori care l-au slujit cu credință și devotament, reprezentanți ai multor generații de elevi care au învățat pe băncile sale — astăzi profesori universitari, medici, juriști, ingineri etc. Au participat, de asemenea, reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat și ai Ministerului Învățământului.

De fapt, sărbătorirea liceului a început cu o zi înainte — sâmbătă — printr-o interesantă sesiune organizată de filiala locală a Societății de Științe Istoric-Filologice, în colaborare cu Comitetul orașenesc pentru cultură și artă. Pe ordinea de zi a acestei sesiuni, la care au participat foști și actuali profesori ai liceului, s-au înscris o serie de lucrări interesante care au evocat momente de seamă din trecutul liceului. Așa au fost, de pildă, lucrările: „Cea mai veche școală vranceană”, „Inceputurile liceului „Unirea”, „Contribuția foștilor profesori și elevi ai liceului „Unirea” la dezvoltarea culturii românești”, „Despre unele publicații literare ale liceului „Unirea” etc. Au prezentat de asemenea mult interes lucrările: „Măturii privind începutul clasei muncitore din orașul Focșani la începutul sec. XX”, „Portretul folcloric al lui A. I. Cuza”, „Activitatea literară a Societății „Gr. Alexandrescu”, „Opera în proză a scriitorului focșănean Duiliu Zamfirescu” și altele.

Festivitatea de duminică a fost un prilej de evocare a începuturilor liceului și a principalelor evenimente din viața lui. Aceste evenimente au fost subliniate cu deosebire în cuvântul rostit de tov. Gheorghe Troian, directorul liceului. Înființată la începutul anului 1866, în urma cererilor repetate ale populației focșănești, printr-un decret semnat de domnitorul Alexandru Ioan Cuza, școala a funcționat la început ca gimnaziu. Apoi, din anul 1884, la dorința manifestată din ce în ce mai intens de populația orașului și de profesori, gimnaziul se transformă în liceu, profesorii luându-și obligația de a preda fără remunerație la clasa a V-a nou înființată. Animați de dorința de a lumina poporul, dascălii liceului s-au luptat de-a lungul anilor cu nepăsarea față de școală, a guvernelor burghezo-mosierimii, cu meschinele interese electorale ale politicienilor locali și, în pofida tuturor greutăților pe care le-au întâmpinat, au izbutit să asigure elevilor, generație după generație, o temeinică pregătire științifică. Mulți dintre foștii profesori ai liceului, printre care se numără Ovid Densușianu, Bogdan Duică, Constantin Giurăscu, au reprezentat, prin înalta lor pregătire,

prin devotamentul față de școală, figuri de seamă ale învățământului nostru. Pentru a avea o imagine mai clară asupra activității desfășurate în cei 100 de ani de numeroasele șiruri de dascăli, este suficient să reținem câteva nume de cărturari care au învățat pe băncile liceului „Unirea” — Anghel Saligny, G. G. Longinescu, Marcel Brînză, Simion Mehedintz, acad. prof. O. Sager, prof. univ. Ion Nestor, prof. univ. Hanibal Teodorescu, prof. univ. Const. Giurăscu și alții, care au adus o importantă contribuție la dezvoltarea patrimoniului cultural și științific al țării. La șirul acestora se adaugă noua generație de intelectuali — ingineri, cercetători științifici, medici, profesori — care, pregătiți în anii puterii populare, își aduc o neprecuțită contribuție la înfăptuirea construcției socialiste. În acești ani liceul „Unirea” s-a bucurat, la fel ca toate școlile țării, de deosebită grijă a partidului și guvernului. El și-a dezvoltat mult activitatea, funcționând astăzi cu un număr de 1228 elevi. Laboratoare de fizică, chimie, științe naturale,

inestate cu aparatul modern, o bibliotecă cu peste 17 000 de volume asigură condiții pentru obținerea unor rezultate din ce în ce mai bune în munca școlară. Corpul profesoral al liceului, preluând tradițiile înaintașilor, duce mai departe munca lor. Profesori ca Stela Rădvan, Constantin Davidean, Mihai Stănescu, Aurel Budeșcu, Const. Vilcu, Evdochia Ghetu și alții și-au câștigat un bine meritat prestigiu.

În încheierea cuvintului său, directorul liceului „Unirea” din Focșani a exprimat hotărârea elevilor și a profesorilor școlii de a munci cu abnegație pentru ca, valorificând moștenirea înaintașilor, să înscrie noi succese pe drumul indicat învățământului nostru de Congresul al IX-lea al P.C.R.

La festivitate au luat cuvântul foști și actuali elevi ai liceului, care au evocat momente din istoria lui, omagind activitatea dascălilor lor. Participanții au ascultat cu deosebire interes cuvintele profesorului octogenar Spiridon Lăducă, fost elev, profesor și director al liceului, care a vorbit despre munca sa în cei a-

proape 50 de ani în care a predat la acest liceu.

Cuvinte de înaltă apreciere a adresat profesorilor școlii tovarășul David Bujoreanu, vicepreședinte al sfatului popular al regiunii Galați, care a arătat că eforturile strădăniile și devotamentul lor pentru școală se oglindesc în rezultatele muncii mai bune pe care le obțin an de an elevii liceului. El a subliniat prețuirea de care se bucură cadrele didactice din aceste licee, exprimată și prin distincțiile ce li s-au acordat.

Tov. Emil Carageorghe, secretar general în Ministerul Învățământului, a transmis din partea ministrului învățământului un salut corpolul profesoral și elevilor liceului „Unirea”.

Participanții la sărbătorirea centenarului au trimis o telegramă tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R. În încheierea festivităților elevii școlii au susținut un frumos program artistic.

M. CONSTANTIN

Sensul educativ al unei expoziții

Expoziția națională de desene ale copiilor și tineretului școlar, organizată din inițiativa Ministerului Învățământului cu prilejul Zilei copilului și devenită tradițională, atrage cum e și firesc, printre vizitatori, în primul rând, elevii, părinții și profesorii. Ascultând comentariile lor sau intrând de-a dreptul în vorbă cu ei, îți dai seama că rolul educativ, instructiv îndrumător și mobilizator al expoziției se împlinesc după toate așteptările.

Referindu-se la caracterul tradițional al expoziției, prof. Mihăilă Cuc a subliniat că această acțiune reprezintă o manifestare pregnantă a grijii părintești pe care partidul și guvernul nostru o acordă educării copiilor descoperirii, stimulării și cultivării talenților lor. „Faptul că an de an în școlile din toată țara profesorii selectează în urma unei cercetări atente mii și mii de desene ale copiilor pentru a le propune organizațiilor expoziției, care le supun unei ultime selecții, prilejuiește o verificare generală a stărilor psihice ale copiilor, o cale sigură pentru promovarea acestora”.

Un alt profesor care ne-a

vorbit despre această manifestare artistică școlară, prof. Maria Dumitrescu, sublinia, pe de altă parte, valoarea educativă a expoziției. „Bineînțeles — ne-a spus prof. Dumitrescu — că nu toți participanții la expoziție vor deveni artiști plastici. Dar scopul expoziției nu este numai acela de a promova talente. Ea are în același timp și rolul de a dezvolta și cultiva gustul estetic al copiilor, de a sădi în sufletul lor sentimentele umanismului socialist, marile idei comuniste. Simpla observare din acest punct de vedere a numeroaselor expozite, este plină de semnificații. Desenele copiilor ne vorbesc despre viața și munca poporului nostru, despre minunatele realizări ale socialismului, despre frumoasele meleaguri ale țării. Ele vădese dragostea pentru patrie, pentru popor, pentru eroii construcției socialiste, prețuirea marilor valori morale ale omenirii. Vedem o gândire, într-o mare parte din desene, influențate de seculele de artă folclorică. Modelele moștenite din străbuni, pe care copiii le-au văzut încrustate pe stâlpii porților și ai pridvoacilor, înălțate în minunatele costume populare sau pe

covoarele și scoartele românești pot fi recunoscute în zeci de desene. Iar gustul estetic sigur a numeroși participanți la expoziție, frumoasele sentimente de care sînt animați autorii desenelor constituie rolul muncii educative deosebite de către învățătorii și profesorii lor”.

„Privind expoziția — ne-a spus prof. Viorica Băran, nu poți să nu relevi participarea largă, cu rezultate deosebite de bune, a școlilor din orașul București, din regiunile Hunedoara, Mureș-Autonomă Maghiară și Ploiești.

În ansamblu, expoziția constituie o manifestare deosebit de valoroasă”.

A. D.

Cei ce iubesc literatura

De ani de zile, pentru elevii care iubesc literatura, Societatea de Științe Istoric-Filologice organizează — cu sprijinul Ministerului Învățământului și al C.C. al U.T.C. — concursul de literatură română. An de an această formă de stimulare a talentelor și înclinărilor literare cuprinde un număr tot mai mare de elevi. Cei 169 de concurenți care s-au prezentat de curind la faza republicană a acestui concurs, desfășurată la București, au fost selecționați din aproximativ 10 000 de elevi din toate regiunile țării, oferindu-se profesorilor care au alăturat jurul concursului un nou prilej de a constata nivelul lor de cunoștințe.

Încheind bilanțul acestui cuprinzător concurs, juriul a acordat 11 premii și 8 mențiuni. Dintre elevii premiați cităm aici, la clasa a IX-a, pe Ioan Pinzaru de la Liceul „Unirea” din Focșani (premiul I), Smaranda Băcanu de la Liceul nr. 7 din Timișoara (premiul II) și Nicolae Birna de la Liceul „Mihai Viteazul” din București (premiul III); la clasa a X-a pe Doina Laziu de la Liceul „Mihai Eminescu” din Satu Mare (premiul I) și Marilena Simioncă de la Liceul nr. 3 din Craiova (premiul II); și la clasa a XI-a pe Luminița Georgescu de la Liceul „Nicolae Bălcescu” din Brăila (premiul I), Elena Tănasă de la Liceul „Dimitrie Golescu” din Cimpulung Muscel (premiul II) și Elena Bilic de la Liceul din Huedin (premiul III), precum și pe elevii Cleopatra Preduț de la Liceul de muzică și arte plastice din Craiova (premiul II), Nicolae Ștefan de la Liceul pedagogic din Cimpulung Muscel (premiul III) și Gheorghe Clivă de la Școala profesională de călărie din București (premiul III).

La festivitatea de premiere au participat numeroși profesori, elevi și părinți ai acestora. Au fost de față acad. P. Constantinescu-Iași, președinte al Societății de Științe Istoric-Filologice, scriitorul Demostene Botez, membru corespondent al Academiei și director al revistei „Viata Românească”, prof. Alexandru Bojin, director general-adjunct în Ministerul Învățământului și tov. Floarea Ispas, secretar al C.C. al U.T.C. Luind cuvântul cu prilejul înmărmirii premiilor, acad. P. Constantinescu-Iași a arătat că din cercetarea lucrărilor scrise ale candidaților prezentați la faza republicană a concursului din anul acesta se poate vedea că cei mai mulți dintre elevi și-au însușit cunoștințele predate de profesori lor, că nivelul pregătirii pe care au dobândit-o în școală este în general ridicat, unii dintre ei dovedindu-se a fi posesori unor bogate informații istorico-literare, care depășesc indicțiile programului școlar. Aceste rezultate îmbucurătoare se datorează, firesc, interesului tot mai mare, singurele crescând, a candidaților, pasiunii multora dintre ei pentru obiectul literaturii, dar nu mai puțin eforturilor sporite ale profesorilor lor, exigenței comisiei de triere la fazele anterioare, recomandărilor și atenției susținute acordate pregătirii elevilor de către filialele Societății de Științe Istoric-Filologice.

Majoritatea elevilor prezentați la faza republicană a concursului sînt elemente care fac cinste școlii lor, părinților lor, regiunii pe care o reprezintă. Ei fac de asemenea cinste profesorilor care i-au ajutat și îndrumat îndeaproape în timpul cursurilor, i-au învățat să extragă esențialul din operele literare, să aprecieze în mod just fenomenul literar.

V. O.

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Precizări în legătură cu examenele din această vară

Absolvenții școlilor pedagogice și ai Institutelor pedagogice vor susține examenul de diplomă potrivit dispozițiilor aplicate în anul anterior. Obiectele de examen rămîn neschimbate.

Programa de filozofie la examenul de maturitate se va desfășura pe baza programelor de marxism-leninism publicată în Gazeta învățământului nr. 848, din 15 aprilie a.c.

Participanții la concursul de admitere în clasa a IX-a vor susține concursul din materia studiată la istoria patriei în clasa a VIII-a. În Gazeta învățământului nr. 847 din 22 aprilie 1966 a

fost publicată programa de istorie pentru examenul de absolvire a școlii generale, care rămîne valabilă pentru concursul de admitere în clasa a IX-a. La concursul de admitere în liceele pedagogice, precum și în liceele de artă și liceele cu program de educație fizică nu se dă examen la istorie.

Personalele care au terminat în anii trecuți ultima clasă a școlii generale (cu durata de 7 sau 8 ani) și nu au promovat examenul de absolvire primesc certificatul de absolvire a școlii generale, fără obligația de a susține examenul de absolvire.

În atenția cadrelor didactice care se prezintă la examenul de definitivat în sesiunea din iulie 1966

Învățătorii, educatoarele și profesorii care se prezintă la examenul de definitivat în iulie 1966, la proba orală de socialism științific vor fi examinați din următoarele probleme:

1. Documentele Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român.
2. Documentele plenarelor C.C. al P.C.R. din noiembrie 1965 și aprilie 1966.
3. Documentele apărute cu ocazia aniversării a 45 de ani de la crearea Partidului Comunist Român.

Pentru cunoașterea acestor probleme, recomandăm studierea următoarelor lucrări:

1. Rezoluția Congresului al IX-lea al P.C.R.
2. Directivele Congresului al IX-lea al P.C.R. cu privire la dezvoltarea economiei naționale în perioada 1966—1970.
3. Directivele Congresului al IX-lea al P.C.R. cu privire la valorificarea surselor energetice și electricizarea țării în perioada 1966—1975.
4. Statutul Partidului Comunist Român.
5. Comunicatul Plenarei C.C. al P.C.R. din aprilie 1966 (Știința — 14 aprilie 1966).
6. Comunicatul Direcției Centrale de Statistică cu privire la dezvoltarea economiei naționale a Republicii Socialiste România în anul 1965 și în perioada 1960—1965 (din ziarul Știința — 23 februarie 1966).
7. Nicolae Ceaușescu — Raportul C.C. al P.C.R. cu privire la activitatea partidului în perioada dintre Congresul al VIII-lea și Congresul al IX-lea al P.C.R.
8. Nicolae Ceaușescu — Raport cu privire la proiectul de Constituție a Republicii Socialiste România (Editura politică, 1965).
9. Nicolae Ceaușescu — Expunere prezentată la Plenara C.C. al P.C.R. din 11—12 noiembrie 1965 (Editura politică, 1965).
10. Nicolae Ceaușescu — Expunere cu privire la îmbunătățirea organizării și îndrumării activității de cercetare științifică (prezentată în Sesiunea Marii Adunări Naționale din 20—22 decembrie 1965).
11. Nicolae Ceaușescu — Expunere prezentată la Congresul Cooperativelor agricole de producție (Știința din 8 martie 1966).
12. Nicolae Ceaușescu — Cuvîntare la Congresul Uniunii Tineretului Comunist (Știința — 22 martie 1966).

13. Nicolae Ceaușescu — Partidul Comunist Român — continuator al luptei revoluționare și democratice a poporului român, al tradițiilor mișcării muncitorești și socialiste din România (Raport prezentat la a 45-a aniversare a P.C.R.).
14. Nicolae Ceaușescu — Cuvîntare la Congresul Uniunii Sindicatelor din România (Știința — 17 mai 1966).
15. Nicolae Ceaușescu — Expunere prezentată la Consfătuirea pe tară a lucrătorilor din industria construcțiilor de mașini (Știința — 2 iunie 1966).
16. Chivu Stoica — Raportul asupra direcției Congresului al IX-lea al P.C.R. privind planul de 10 ani pentru dezvoltarea energiei.
17. Ion Gheorghe Maurer — Raportul asupra direcției Congresului al IX-lea al P.C.R. privind planul de dezvoltare a economiei naționale pe perioada 1966—1970.
18. Gheorghe Apostol — Raportul cu privire la proiectul Statutului Partidului Comunist Român.
19. Alexandru Birădeanu — Cuvîntare rostită la Congresul al IX-lea al P.C.R.
20. Emil Bodnaraș — Cuvîntare rostită la Congresul al IX-lea al P.C.R.
21. Alexandru Drăghici — Cuvîntare ținută la Congresul al IX-lea al P.C.R.

Pentru aprofundarea cunoștințelor privind istoria Partidului Comunist Român, se mai recomandă a fi studiate următoarele articole:

1. O pagină glorioasă din istoria luptei revoluționare a clasei noastre muncitore (Știința — 18 februarie 1966).
2. C. Mănescu și I. Olteanu — Greva generală din octombrie 1920 (Știința din 29 aprilie 1966).
3. Gh. Stoica — Mihai Cruceanu — Momente din perioada Congresului I al P.C.R. (Știința din 1 mai 1966).
4. C. Pirvulescu — Mihai Burcă — Măretele tradiții internaționaliste ale partidului (Știința din 5 mai 1966).
5. Vasile Vilcu — Ion Popescu-Puțuri — Momente din activitatea P.C.R. în preajma celui de-al doilea război mondial (Știința din 5 mai 1966).
6. Ștefan Voitec — Din istoria luptei pentru unitatea clasei muncitore (Știința din 6 mai 1966).
7. Alex. Sencovici — P.C.R. — militant consecvent pentru furtarea frontului unei muncitore (Știința din 6 mai 1966).

Uvertură la opera viitorului

Adolescență... Magic, cuvîntul evocă florile primăverii, fiorul devenirii zăvorât încă în bobul de sămînță al rodului viitor, acordurile încă sfîșiate citate ale unei uverturi la opera cea mai mare a vieții.

Pînă acum, despre căile folosite pentru a trezi interesul și dragostea adolescenților față de materiile pe care le studiază am discutat adeseori cu profesorii. De astă dată, ne propunem o convorbire pe această temă cu elevii, și anume cu aceia dintre ei care își încheie o etapă a vieții și care, de pragul unei pregătiri proprii eficiente, vorbindu-ne despre viitorul pe care și l-au ales, fac implicit o retrospectivă legată de materia pe care au învățat-o și de preferința care l-a căluzit în alegerea profesiei!

Purtînd în gînd emoția firească a celui care ascultă și notează, condus de profesorul Silviu Stoiculescu, directorul Liceului din Curtea de Argeș și de profesora Sabina Manea, adjunctul său, am stat de vorbă cu un grup de tineri care în zilele acestea se vor supune serioselor confruntări a maturității. Un grup alcătuit din 15 băieți și fete considerate drept fruntași ai școlii. Nu numai pentru că au deținut un impresionant palmares de note de 10, cercuite cu efortul unei munci perseverente, ci și pentru că s-au remarcat prin aptitudinile deosebite, pentru că în ei pedagogii au întrezărit pîlpirea celui care luătrnic — combustibil al așezării oamenilor care au posibilitatea de a merge departe...

Din acești cincisprezece tineri — ne-a spus directorul — 9 au făcut parte dintr-o singură clasă. Faptul

s-a datorat puternicei emulații pe care profesorii au strîm-t-o între acești elevi, dirigitelui care s-a străduit mult să-i ajute, realizîndu-se pe de-a întregul. Și că de important este ca profesorul să descopere în timp și în spațiu coordonatele acestui „loc de pornire”, să acționeze asupra elevului dîndu-i tocmai aici și acum impuls care îl trece peste granița dintre neîncredere și încredere în propriile sale forțe! Ca și cum m-ar fi priceput, Filofteia continuă subliniind propriile mele gînduri:

Rezultatul vine sigur!

O cheamă Băluță Filofteia. Fucid de cooperatori din Măureni. Pe trimestrul întâi a avut 8 la matematică, pe al doilea 9. Cozile lungi, ochii căprui, surzătorii, nasul cîrn, ne vorbese despre o fire oșetă, deschisă. Dar s-o lăsam să ne vorbească ea însăși...

— La început — pînă prin clasa a șaptea — matematica îmi era neplăcută. Nu puteam să o sufăr. Nu aș putea spune că o uram, dar nici nu o iubeam prea tare. Luam note mici. Mici? Nu! Chiar foarte mici. Imi mai aduc și acum aminte de ziua cînd, în clasa a VIII-a, am încașat un trei. Și îl meritam... Profesorul mi-a vorbit după ord. Atunci m-am înfuriat...

Vorbînd, Filofteia se înflăcărase; cu obrazii îmbujorați, subliniind cu priviri vioaie, iscoditoare fiecare cuvînt, trăia parcă scena povestită...

— M-am înfuriat și am început să lucrez singură! Mi-am zis că nu se poate să nu pricep, să nu învăț și eu să rezolv probleme... Profesorul era sigur. Am început și eu să fiu sigură.

Da... Aici era locul, aici era acel punct sensibil în care o dată ajunsă o situație se poate schimba, răsturnîndu-se pe de-a întregul. Și că de important este ca profesorul să descopere în timp și în spațiu coordonatele acestui „loc de pornire”, să acționeze asupra elevului dîndu-i tocmai aici și acum impuls care îl trece peste granița dintre neîncredere și încredere în propriile sale forțe! Ca și cum m-ar fi priceput, Filofteia continuă subliniind propriile mele gînduri:

— Da, profesorul meu avea dreptate, iar treburile mele m-a îndrăgostit grozav. M-am încropăținat. Am devenit apoi din ce în ce mai încropăținată. Făceam problemele, le refăceam, am muncit mult și greu. Pe acest drum însă am constatat că pricep. Acolo unde altădată nu vedeam decît piedici, am început să aflu lucruri frumoase. Din ce în ce mai frumoase. Profesorul care altă dată mi-a dat trei a început să-mi acorde calificative din ce în ce mai bune, și într-o zi mi-am descoperit în matematică o prietenă. Învoiesem... Astăzi lucrez cîteva ore în fiecare zi. Și timpul liber mi-l petrec adesea cu caietele mele de matematică. Imi plac și alte materii, desigur... Cu matematica, însă, e altceva.

— Și acum... în ultimele trimestre, ultimele note de matematică?

— Să nu credeți că am neapărat zecă. Cînd am înțeles, învoiesem, că scopul nu este nota zecă, ci să-ți însușești temeinic materia, nu m-am mai supărat pe optul de pe trimestrul I din clasa a XI-a sau chiar pe acel nouă din trimestrul II... Am

avut unele scîpări, ce e drept, doar din neatenție. Și atenția însă poate fi educată... Uneori mi se mai întâmpla să fiu zădărică la lectie; de fapt, eram supărată mai mult de faptul că încă nu ajunsesem cu totul stăpînit pe timpul meu... pe timpul pe care l-am dat elementelor unor probleme. Nu mi l-am dozat suficient de strîns totdauna. Acum, am ajuns să pricep tot ce fac. Cîteodată mă intrerup de la altceva și iau în mîni caietul de matematică. Mă cheamă cite o problemă înapoi... Adesea cînd mă trezesc în zori sar din pat ca să continui, sau să închei soluționarea unei probleme... A unei probleme care nu mă face parte din programul școlii, ci al meu. Rezultatul, cădea de a o junge la el, vin singure. Știu că în matematică există un dicton: nu lăsa momentul să-ți scape...

Am încheiat discuția cu Filofteia convîși că, așa cum își dorește, va fi într-o zi o bună profesoară de matematică și nu am putut să-nu-i felicităm pe acela care, știind cînd și mai ales cum să intervină, a chemat la lumină izvorul unei energii. O energie a cărei valorificare îi va dăruia lui însuși, într-o zi, un vrednic urmaș pe ogorul aceleiași matematici...

— Nu! Tîndrul Dumitru Mihala-che clătînd din cap. Dimpotrivă. M-o sfătuit să citesc singur, mai departe. Mai departe, pînă ce am să înțeleg călînd în mîna lui. Explică-mi călînd în mîna lui. Explică-mi materia asta. A făcut însă în schimb altceva profesorul de fizică. Mi-a recomandat niște cărți. Le-am citit și am înțeles cu timpul — de

Văd în ea expresia finală a unei munci dusă pînă la capăt de mii și mii de oameni, muncă ale cărei rădăcini sînt vechi de mii de ani. Am oscilat o vreme între fizică și chimie, datorită poate marilor lor aplicații. La început am fost surprins a-tunel cînd în studii fizică am înțeles noțiuni din chimie și invers. Așa m-am înțeles cu intercondonarea dintre ramurile științei... Nu a fost ușor...

Tîndrul cu părul negru și ochii căprui, cu gesturi stăpînite și un limbaj în care se vede grija pentru forma de exprimare, evocă o veche amintire. Zîmbete, judecîndu-se pe el însuși de atunci.

— Era prin clasa a VI-a. Pe atunci m-am găsit față în față pentru întîia oară cu efectul Mosbauer. Am citit... Mai bine zis citeam și nu înțelegeam... Am împărțit nedumeririle mele profesorului de fizică. Era o situație curioasă. Fizica, ați citit se cuprinde ea în cărțile de școală, în manualele după care învățam, mi se părea ușoară și simplă... Chiar pe așă ușoară și prea simplă... Ceea ce citeam însă se afla în afară, în surparea cum s-ar zice... și de aici porneau greutățile...

— Și și-a explicat profesorul... am sugerat eu.

— Nu! Tîndrul Dumitru Mihala-che clătînd din cap. Dimpotrivă. M-o sfătuit să citesc singur, mai departe. Mai departe, pînă ce am să înțeleg călînd în mîna lui. Explică-mi călînd în mîna lui. Explică-mi materia asta. A făcut însă în schimb altceva profesorul de fizică. Mi-a recomandat niște cărți. Le-am citit și am înțeles cu timpul — de

Doresc să lucrez în domeniul fizicii nucleare — M-am întrebat adeseori ce mă îndeamnă înspre fizică. Poate pentru că studii el mă situează mai direct în viața cea de toate zilele. Tehnica mă atrage și mă uluiește.

atfel destul de repede — două lucruri. În primul rînd ce doream să înțeleg, și în al doilea rînd, faptul că nepriceperea mea se datorase saltului înconștient pe care ambiția mea de a cunoaște, îl făcuse peste niște trepte. Și acum, dacă o să-mi îngăduiți, o să revin la efectul Mosbauer. Am citit articole de reviste, o carte, două trei... Pe la începutul anului trecut, am înțeles fenomenul în aspectele lui adînci... De altfel, de atunci am făcut serioase progrese. Pentru asta, însă, am început să citețesc mai mult și mai ales cu creionul în mîna. Cursul de Fizică generală de Timošenko, Istoria Fizicii de Max von Laue, Bibliografia atomului de Koriakin, Atomul, un gigant și alte cărți m-au familiarizat cu anumite noțiuni... Rezum tot ce citeam... Imi notez...

Așa am ajuns cu tîndrul să ne vorbesc despre caietul său... Pasionat. Convîngător. Atît de convîngător, încît l-am rugat să-ni arate. Un caiet de format mare, cu scoarțele albe, puțin umflat... Și avea de ce să fie. Tăieturi din ziare, din reviste, lipite pe filele albe, cu legende în chenare trase atent cu cerneală, comentarii, titluri de cărți. Diferite însemnări. Note și chiar „articole” proprii. Ne-au interesat titlurile. Iată-le: „Structura atomului de hidrogen”, „Spinul”, „Radioactivitatea”, „Radioactivitatea artificială”, „Pozitronul”, „Luminiscenta lichidelor”. Figura-ză uneor și probleme: „Să se calculeze energia exprimată în electron volți a unității de masă”...

Din paginile caietului „personal” al lui Mihala-che Dumitru am înțe-

les că dictionul pus în circulație de Napoleon, după care în ranjia fiecărui ostaș se află bastonul de mareșal, și se poate aplica — în felul său — și lui. Da. În caietul lui se află, în germene, realizările unui viitor fizician atomist... „Bastonul de mareșal” pus în ranjia au fost însă îndrumările profesorului, îndrumări care, judecînd după rezultatele lor, și-au dovedit competența și eficiența. Desigur, trebuie muncă, perseverență, voință, ca să susții aripile avîntului lui Mihala-che Dumitru. El este conștient de aceasta. Iar pornirea, lansarea pe pista care conduce sigur la potou, cu condiția să fie urmată în ritmul necesar, au făcut-o acele lecturi, indicate și bine și la timp.

O viitoare profesoară de matematică și un viitor fizician...

În ultimele lor zile din viața de școlari, elevii acestia ne-au vorbit despre ei, despre momentele mari, hotărîtoare, în care s-a produs cea tramică legătură a lor cu specialitatea pe care și-au ales-o pentru toată viața... O legătură la stabilirea căreia școala a avut un cuvînt greu de spus. Un cuvînt fîrînt și de zi, trimestru cu trimestru și an cu an, de munca susținută a pedagogilor, a profesorilor care, atunci cînd au observat cea primă, timidă, dar autentică activitate, au acționat cu promptitudine. Am părăsit școala cu certitudinea că Liceul de la Curtea de Argeș nu va fi dezamăgit de viitoarele împliniri ale „frunțașilor la învățătură”.

D. TODERICU

LA ÎNCHEIEREA ANULUI ȘCOLAR

Pentru elevi și profesori, sfârșitul anului coincide nu cu ultima filă de calendar, ci cu filă care marchează jumătatea anului astronomic. Iar frământările, însuflețirea cu care este întinpat momentul încheierii unui an școlar ar putea concura cu animația specifică momentului trecerii de la un an astronomic la altul.

Lumea școlilor se află, în aceste zile, în preajma unui astfel de moment. Se încheie un an școlar. La caracterul sărbătoresc al acestui eveniment se adaugă întotdeauna o multitudine de probleme specifice: se organizează și se

deschide frontul larg al bătăliei pentru examene, se încheie situațiile școlare care consemnează, între copertile cataloagelor, volumul și calitatea muncii desfășurate vreme de luni de-a rândul, se fac proiecte entuziaste de vacanță în care vibrează puternic ecoul ultimelor recomandări și sfaturi pedagogice.

Am rezervat coloanele de față pentru a face loc citorva dintre problemele care însoțesc acest important moment al încheierii anului școlar.

Condițiile unei verificări adâncite și obiective

La literatura română

Examenul de maturitate este un eveniment deosebit în viața oricărui absolvent de liceu, și nu puțin îi păstrează o traică amintire. Cine nu-și aduce aminte, chiar după trecerea a zece de ani de la acest examen, de subiectele pe care le-a primit la literatura română sau la matematică, de răspunsurile pe care le-a dat?

Pentru ca subiectele de la examenul oral de literatură română să corespundă cu adevărat scopului pe care îl urmărește examenul, se cere ca ele să-i pună pe candidați în situația de a-și valorifica larg capacitatea de gândire, lectură, pricepere, gustul pentru frumosul artistic, de a primi opera literară din unghiuri de vedere mai vii, mai permanente, legate de structura, de specificul poporului nostru, de tradițiile sale.

De multe ori elevii noștri primesc la examenul de maturitate tocmai asemenea subiecte, care solicită într-o mare măsură gândirea lor personală. De exemplu, *Evocarea figurii lui Ștefan cel Mare în romanul „Frații Jderi” de M. Sadoveanu*, *Victoria Lipan, figură reprezentativă pentru fărâmișarea română*, *Aspecte din viața satului ardelenesc evocate în poezia lui O. Goga* etc. Dar se dau în unele locuri și subiecte formulate cam așa: *Goana înfrigurată după aur care duce la dezumanizarea individului oglindită în opera lui I. Slavici*. Este clar că, datorită unei asemenea formulări, personalitatea lui Slavici apar reduce la o singură dimensiune sărăcită, iar semnificația lor pe plan etic se dă „mura-n gură” în titlu, candidații nefiind stimulați să deducă trăsăturile caracteristice din fațetele de viață analizate. Este mult mai indicat ca subiectul să fie formulat plecând de la personalitatea eroilor, de la tipologia lor. În cazul dat, de exemplu, subiectul s-ar fi putut formula în modul următor: *Semnificația morală a personajelor Ghiță și Lică Sămădăul din „Moara cu noroc” de I. Slavici*.

Există, la unii examinatori, și tendința de a formula subiectul prea simplist, care duc de gîndul numai la un singur aspect al conținutului operei literare, înlocuindu-l semnificația socio-economică a acesteia, exprimată nu o dată de dreptul în subiect. De exemplu: *Descompunerea micii proprietăți în condițiile orinduirii capitaliste oglindită în romanul „Moromeții” de M. Preda*. Formulând astfel subiectele la literatura română nu e de mirare că mulți candidați răspund de parcă ar fi examinați la istorie sau la filozofie, că neglijează aspectul artistic, modalitățile artistice de exprimare.

S-a constatat la examenele de maturitate din ultimii ani că volumul cunoștințelor de literatură română pe care le stăpinesc candidații este mai mare, că lectura lor este mai bogată, ca rezultat al unor exigențe sporite din partea profesorilor, precum și al faptului că manualele actuale sînt superioare, din punct de vedere științific, manualelor din anii

trecuți. Este timpul, de aceea, să fie cu totul înlăturată de la examen subiectele prea generale, care cer să se vorbească despre tot ce s-a învățat în legătură cu un scriitor și sint formulate parca anume ca absolventul de liceu să poată răspunde ceva, orice, despre activitatea scriitorului respectiv. Cred că se impune să se renunțe la subiecte precum: *Gr. Alexandrescu. Opera. Analiza fabulei „Toporul și pădurea”, la care candidatul este solicitat să facă, pe lângă o prezentare de ansamblu a întregii opere, și analiza literară a unei din lucrări. În condițiile unui examen nu se poate realiza temeinic nici una, nici alta, iar examenul, știind acest lucru, admite implicit că se va mulțumi cu un răspuns foarte general. Apoi, să nu uităm că această practică are și alt aspect. Candidații care primesc subiecte de acest fel obțin mai lesne nota de trecere decât cei pe care profesorii exigenți îi pun în fața unui subiect precis delimitat, ce presupune o selecție a cunoștințelor în funcție de un anumit aspect predominant, cum ar fi, ca să ne oprim tot la Gr. Alexandrescu, o întrebare care cere prezentarea mijloacelor satirice folosite în fabule. Acest fapt împiedică, desigur, verificarea obiectivă, după criterii unitare, a pregătirii candidaților.*

Este necesar de aceea, după părerea mea, faptul că modul de alcătuire a subiectelor a fost și este încă prea puțin discutat în comisiile metodice sau la cererile pedagogice. În același timp, indicațiile primite de membrii comisiilor cu prilejul instructajelor ținute înaintea examenului nu se ocupă prea mult de această problemă. Ca urmare, se mai întîlnesc încă la examen practici necorespunzătoare. Un membru al comisiilor, de exemplu, dau preferință în alcătuirea subiectelor, acelor capitole față de care au o slăbiciune deosebită, iar în timpul examinării fac completări și comentarii îndelungate la răspunsurile candidaților în legătură cu aceste capitole. Firește că, în acest caz, părți mari de materie rămîn în umbră. Tot atât de necorespunzătoare este și practica celor care dau subiectele prea grele, depășind nivelul liceului, sau prea ușoare, sub cerințele la care trebuie să răspundă absolvenții. Cel mai frecvent întîlnim situații în care se cere doar aplicarea unor formule, fără a se cere dacă s-au înțeles bazele științifice, teoretice ale acestora.

Formularea subiectelor pentru probele de matematică implică aspecte complexe, întrucît aici este vorba de un număr mare de discipline. De aceea scotocesc că este cazul ca profesorii examinatori să urmărească, prin subiectele date, dacă elevul a înțeles teoriile studiate, oprindu-se la amănunte numai în măsura în care sînt necesare pentru demonstrarea acestei înțelegeri.

Cred că sînt indicate îndeosebi acele teme și exerciții care dau posibilitatea să se constate dacă elevul este capabil să sudeze și să coreleze cunoștințele din cadrul diferitelor discipline matematice. Se pot alcătui, în acest scop, teme cu conținut complex: de analiză, algebră și trigonometrie, de geometrie și trigonometrie, de geometrie analitică și geometrie în spațiu, de geometrie și analiză.

De exemplu, în rezolvarea unui

La matematică

Cei mai mulți dintre profesorii care verifică pregătirea matematică a elevilor la examenul de maturitate formulează, în scopul acestei verificări, întrebări bine gândite, care cer răspunsuri de natură să releve nu numai volumul, ci și calitatea cunoștințelor elevilor, măsura în care aceștia au adîncit cele studiate în liceu. Totuși, există încă examinatori care nu stăpinesc suficient metoda alcătuirii subiectelor pentru probele orale din cadrul examenului de maturitate.

Una din cauzele care determină această situație este, după părerea mea, faptul că modul de alcătuire a subiectelor a fost și este încă prea puțin discutat în comisiile metodice sau la cererile pedagogice. În același timp, indicațiile primite de membrii comisiilor cu prilejul instructajelor ținute înaintea examenului nu se ocupă prea mult de această problemă. Ca urmare, se mai întîlnesc încă la examen practici necorespunzătoare. Un membru al comisiilor, de exemplu, dau preferință în alcătuirea subiectelor, acelor capitole față de care au o slăbiciune deosebită, iar în timpul examinării fac completări și comentarii îndelungate la răspunsurile candidaților în legătură cu aceste capitole. Firește că, în acest caz, părți mari de materie rămîn în umbră. Tot atât de necorespunzătoare este și practica celor care dau subiectele prea grele, depășind nivelul liceului, sau prea ușoare, sub cerințele la care trebuie să răspundă absolvenții. Cel mai frecvent întîlnim situații în care se cere doar aplicarea unor formule, fără a se cere dacă s-au înțeles bazele științifice, teoretice ale acestora.

Formularea subiectelor pentru probele de matematică implică aspecte complexe, întrucît aici este vorba de un număr mare de discipline. De aceea scotocesc că este cazul ca profesorii examinatori să urmărească, prin subiectele date, dacă elevul a înțeles teoriile studiate, oprindu-se la amănunte numai în măsura în care sînt necesare pentru demonstrarea acestei înțelegeri.

Cred că sînt indicate îndeosebi acele teme și exerciții care dau posibilitatea să se constate dacă elevul este capabil să sudeze și să coreleze cunoștințele din cadrul diferitelor discipline matematice. Se pot alcătui, în acest scop, teme cu conținut complex: de analiză, algebră și trigonometrie, de geometrie și trigonometrie, de geometrie analitică și geometrie în spațiu, de geometrie și analiză.

De exemplu, în rezolvarea unui

exercițiu care cere să se găsească domeniul de definiție, asimptotele verticale și derivata întâia a funcției

$$y = f(x) \text{ în cazul: } f(x) = \frac{tg 2x}{3tg^2 2x - 1}$$

sau a altor funcții raționale de fracții trigonometrice, elevii fac apel la cunoștințele privind ecuațiile trigonometrice, periodicitatea funcției trigonometrice, calcularea limitelor, derivarea funcțiilor compuse, ca și la cunoștințele despre intervale și mulțimi.

Sînt indicate și problemele de determinare a centrului de greutate al unor suprafețe materiale mărginite de funcții trigonometrice sau de funcții algebrice elementare întregi, sau logaritmice, sau exponențiale, variind de la un exercițiu la altul. Acestea dau posibilitatea să se aprecieze cunoștințele elevilor despre aceste funcții, să se vadă cum aplică în rezolvare integrarea, cum minuieste metodele de integrare și mai ales integrarea prin părți.

Prezintă interes problemele în care se propun triunghiuri patrulatere sau poligoane regulate cu anumite virfuri fixate prin coordonate în plan, intersectate cu anumite drepte ce fac un unghi (dat sau posibil de aflat) cu o latură dată sau cu anumite axe și se cer ariile sau volumele corpurilor geometrice generate prin rotația anumitor părți din aceste figuri. Se pot alcătui, de asemenea, probleme în care se dă $P(x) = 0$, cu $x_1 = a + bi$ și $x_2 = c + \sqrt{d}$ rădăcini ale acestui polinom, se cer celelalte rădăcini, reale sau complexe, ale polinomului respectiv și să se aproximeze, prin metoda cordelei, rădăcinile nerationale ale acestuia, sau să se găsească rădăcinile întregi și fracționare.

Se pot propune și probleme în care se dă un punct ce aparține intersecției a două conice, cerîndu-se ecuațiile tangențelor la aceste conice în punctul respectiv, unghiul pe care-l fac și anumite arii formate de puncte importante, ca și probleme de locuri geometrice în plan, care se pot trata atât analitic cit și sintetic.

Desigur că aceste exerciții sînt date decât cu titlul de exemple. Se poate formula un foarte mare număr de exerciții și probleme variate. Important este ca acestea să fie astfel alese încît să ridice calitatea examinării candidaților și să permită verificarea obiectivă a cunoștințelor lor.

Prof. PETRE GOLUBEANU
Baia de Aramă

Atenție, elevii intră în vacanță!

Cîteva zile încă — și elevii vor intra în vacanță. În afară de perioada de 14 zile în care mulți dintre ei se vor afla în tabără sau de zilele în care vor merge, însoțiți de profesori, în drumeții și excursii, vor dispune ei înșiși de timpul lor, își vor alege singuri modul cum să și-l petreacă.

În aceste condiții, de bună seamă, se face mai simțită răspunderea părinților, deci și necesitatea ca școala să-i îndrume. Convorbirile pe care le au diriginții și profesorii cu părinții elevilor lor acum, în preajma vacanței, au tocmai rostul de a-i aviza asupra citorva dintre problemele esențiale legate de rostul vacanței.

Ce trebuie să știe părinții în legătură cu aceasta, ce trebuie să le lămurască pedagogul?

În primul rînd, că rolul vacanței este de a permite copiilor o odihnă fizică și intelectuală efectivă, asigurînd astfel refacerea capacității lor de muncă, fără să ducă însă la lipsirea cunoștințelor care s-au acumulat în timpul cursurilor, ci dimpotrivă, îmbogățind în forme specifice aceste cunoștințe. Apoi, că o asemenea odihnă cere folosirea timpului în mod activ, diferențiat în funcție de vîrstă, că ea solicită alcătuirea unui program judicios și echilibrat, că ea nu trebuie să reprezinte o întrerupere a preocupărilor intelectuale, că există o întreagă diversitate de forme de recreare care trebuie să fie îmbinate în mod armonios etc.

Unul dintre aspectele cele mai interesante ale problemei, însă, mi se pare a fi relația existentă între motricitatea generală și aptitudinile pentru activitatea intelectuală a copiilor. Este binecunoscută intensă nevoie de mișcare a copiilor. Ca expresie a particularităților procesului de creștere, aceasta nu ne surprinde. Eforturile educative îndreptate spre transformarea formelor de manifestare relativ dezordonate ale motricității în forme organizate izvoresc nu numai din dorința generală de a forma indivizi disciplinați, ci dintr-o necesitate psihologică mai profundă. S-a constatat prin cercetări experimentale — relatate în literatura de specialitate — că acei copii care fac față mai bine sarcinilor intelectuale se caracterizează în planul motricității nu prin faptul că se mișcă în general mai puțin decît alții copii, ci prin aceea că, atunci cînd trec la rezolvarea unei astfel de sarcini, sînt capabili să-și stăpînească echilibrul între desfășurarea liberă a mișcărilor și dirijarea în scopurile educative a acestora se pune cu deosebită în legătură cu modul cum își petrec copiii vacanțele. Desi menite să asigure o odihnă cit mai completă, vacanțele nu trebuie să dezorganizeze viața copiilor, să-i facă să-și piardă antrenamentul de activitate ordonată dobîndit în cursul anului școlar. Vacanțele nu pot fi un

timp liber pur și simplu, fără nici un program. Plictiseala sau trecerea haotică de la o activitate la alta, prin absența unor scopuri precise, creează obișnuințe negative care devin apoi greu de corectat.

Intrucît în vacanță copiii sînt aproape tot timpul acasă, părinților le revin răspunderi suplimentare. Se pune mai acut chestiunea împărțirii timpului liber al membrilor familiei astfel încît să se poată asigura supraviețuirea permanentă a copiilor. Părintii îi pot ajuta pe copii să-și alcătuiască programul în fiecare seară pentru a doua zi, sau în fiecare duminică pentru săptămîna următoare. În acest program trebuie să se acorde loc mai mare odihnei prin somn, introducîndu-se repausul obligatoriu de după amiază (fie și numai prin poziția relaxată în pat) și respectîndu-se cu rigurozitate somnul de noapte. Mișcarea în aer liber, jocurile relaxante, ca și practicarea unor sporturi sînt forme extrem de eficiente de odihnă, cu condiția ca manifestările copiilor să nu devieze în comportări periculoase pentru buna lor dezvoltare și, firește, cu grijă pentru respectarea regulilor de igienă, pentru menținerea și întărirea sănătății (evitarea insolaiției, a șocurilor fizice, respectarea orelor de masă etc.).

Poate fi recomandată cite o listă de cărți atractive — potrivit cu vîrsta și posibilitățile de înțelegere ale copiilor de diferite vîrste, pe care elevii să le citească în vacanță — cu atenție însă ca acestea să nu fie prezentate ca o obligație supărătoare. De asemenea, este bine să fie încurajate activitățile preferate ale copiilor — sportul, colecționarea de mărci, de ilustrate, de insecte și flori etc., care au efect recreativ și instructiv totodată. Pentru restul programului copiilor pot fi antrenate la sarcini gospodărești.

Principala atenție, în toate formele de petrecere a vacanței, trebuie deosebită spre asigurarea unei odihne plăcute fără a tulbura bunele deprinderi, obișnuințele de activitate organizată formate anterior. Absența oricărui program sau incurajarea unui program dezordonat nu oferă o odihnă corespunzătoare și creează, în plus, dificultăți de adaptare ulterioară, cărora copiii le vor putea face față cu greu.

Abordînd cu competență, în cadrul convorbirilor cu părinții, problemele recreerii și odihnei copiilor în timpul vacanței, probleme tot atât de importante ca și cele pe care le ridică în timpul cursurilor procesul de învățămînt, profesorii își vor extinde astfel indirect munca lor educativă asupra acestui răgaz dintre ultima și prima zi de școală, muncă de a cărei permanență depinde dezvoltarea sănătoasă, corectă și armonioasă a copiilor.

VALENTINA RADU
cercetător principal
la Institutul de psihologie

ECOURI LA

MATERIALELE

PUBLICATE

„Și aceasta este o sarcină a școlii”

Opiniile cu privire la necesitatea educației sexuale expuse în articolul „Și aceasta este o sarcină a școlii”, apărut sub semnătura profesoarei Nora Marian în nr. 850 din „Gazeta învățămîntului”, ar trebui, după părerea mea, să-și găsească aplicarea începînd cu viitorul an școlar.

Formarea personalității constituie un proces de lungă durată, pe parcursul căruia își cere rezolvarea numeroase probleme complicate. Una dintre acestea este, fără îndoială, problema educației sexuale, educație care trebuie să țină seama de procesul obiectiv al dezvoltării biologice și sociale. Este firesc ca aceste probleme să ocupe un loc important în contextul procesului formativ al insului uman, este firesc ca ele să nu rămîn indiferente familiei și școlii.

Cine să realizeze sarcinile acestei educații? Familia? Școala? Consider că în primul rînd școala, pentru că ea are menirea să ofere elevilor elementele de bază ale culturii și să asigure ca această cultură să nu rămînă știrbită sub nici un aspect.

Mai mult. De ce să-i lășăm pe elevi să fie influențați de fabulația care circulează între adolescenți pe această temă? Volens-nolens, cu sau fără acceptarea noastră, elevul va căuta răspunsurile acolo unde le poate găsi. În marea majoritate a cazurilor el va găsi însă, pe această cale, doar răspunsuri false, eronate. Numai școala dispune de mijloacele necesare pentru a-l iniția pe elev într-o manieră științifică în acest domeniu — și ea are datoria de a-și îndeplini această sarcină.

O altă problemă ce se pune este modul în care ar trebui să se realizeze educația sexuală. Cred că ea s-ar putea realiza fie prin ore speciale afectate, fie prin discuții cu grupe mici de elevi, în afara lecțiilor, fie prin îmbinarea ambelor forme, care ar avea o mai mare eficiență. Lectoratele cu părinții ar urma să creeze o unitate de vedere în legătură cu această problemă.

În cadrul școlii, cui să se atribuie sarcinile unei atare educații? Firește, profesorilor și medicului. În nici un caz personalități sanitare medii. De bună seamă lecțiile și convorbirile la care ne-am referit mai sus trebuie în așa manieră realizate, încît să excludă orice posibilitate de răstălmăcire vulgarizatoare.

Ar fi cit se poate de binevenită o colaborare a organelor de resort din Ministerul Învățămîntului cu Editura medicală pentru elaborarea unor lucrări orientative în acest domeniu, destinate cadrelor didactice, ca și tineretului.

Prof. TRAIAN ISPAȘ

Orizontul de cunoaștere al copilului este mult mai larg astăzi decît în trecut, datorită dezvoltării impetuoză a științei și tehnicii. Este firesc, de aceea, ca încă de la 10—11 ani elevii să-și pună întrebări în legătură cu toate domeniile vieții, inclusiv domeniul relațiilor sexuale. În aceste condiții, a ocoli răspunsul, a înlocui barza din poveștile de odinioară cu heliocopterul — să spunem — nu poate fi o soluție. Orice copil își dă seama că nu primește răspunsurile cuvenite și astfel se creează o atmosferă nesănătoasă. Veșnicul „cum” și „de ce” neelucidat poate duce la situații din cele mai neplăcute.

Iată de ce consider judicioasă propunerea făcută în articolul „Și aceasta este o sarcină a școlii”, de a se introduce în școlile de educație sexuală. Cred că aceste ore ar contribui înainte de toate la completarea educației multilaterale a elevilor și că ar înlesni formarea unei atitudini corecte și civilizate între tinerii de sexe diferite.

Profesorii diriginți le-ar reveni desigur, în primul rînd, această sarcină. Firește că ar fi necesar să se elaboreze în sprințul lor lucrări de specialitate care să-i orienteze cu privire la modalitățile de tratare a temelor respective, astfel încît să se asigure explicarea lor riguroasă științifică și în același timp să se respecte particularitățile de vîrstă ale elevilor. Paralel vor trebui editate și lucrări destinate tineretului, care să prezinte problemele științifice ale educației sexuale pe fondul unei competente explicări de ordin etic.

Prof. IULIAN TEODORESCU

„O inimă largă”

Terminînd de încheierea mediei, învățătoarea a apreciat că trebuie să fie premiată douăzeci de elevi: doisprezece cu premiul întâi, patru cu premiul doi și patru cu premiul trei. Totuși, nu era cu conștiința împăcată: nu-s oare prea puțini premiați?

În timp ce era frământată de acest gînd, ușa cancelariei se deschise și își făcu apariția, fîmînd de mîna o fetiță de vreo 4 ani, mama lui Costel. Trasă la față, mama părea foarte necăjită.

— Tovarășă învățătoare, tare mi-e jrică să nu mi se imbolnăvească grav băiatul!

— Cum așa? — exclamă învățătoarea grozită. Siferă de ceva?

— Mă tem că face o depresivă nervoasă...

— De ce?

— Gîndiți-vă și dumneavoastră: toc-

mat el, care e așa sensibil, să nu ia premiul!

— Păi dacă nu l-a meritat...

— Atunci să știți că se imbolnăvește

tel să intre în rîndul premianților. Mama se însemnă pe loc. În schimb, fița pe care o ținea de mîna lăcrămă.

— Cine e fița?

— Mama și fița erau în al nouălea cer. Văzîndu-le atât de bucuroase Pufi, căfelul care le urmărise și, fără să fie observat, intrase în cancelarie o dată cu ele, trase un lătrat.

— Pufi, spuse surprinsă mama — ce cauți aici? Și, adresîndu-se învățătoarei: Nici nu vă închipuiți ce căfel creștinos și deștept e!

— Nu mai spuneți! Pufi, un pechiniez roșcat, țopîia nerăbdător, așteptînd și el o răspuns.

Aceasta nu înfrînză. Învățătoarea scoase din pachetul ei pentru gustare un picior de puș și i-l întinse lui Pufi.

O inimă într-adevăr largă.

Prof. IOAN CERNĂUȚI

— și o să-l aveți toată viața pe conștiință.

— Miloasă din fire, învățătoarea deschise catalogul, privi atent și hotărî ca limita de jos a mediei celor premiați poate coborî așa ca și Cos-

— întrebă învățătoarea.

— Lucica, sora lui Costel — o lămuri mama.

— Ce drăguță e! Dar de ce plînge?

— Îi pare rău că nu e încă elevă, ca să primească și ea premiul.

De pe înălțimea unde a fost durată cu veacuri în urmă cetatea Sucevei, vechea cetate de scaun a Moldovei, zidurile înegrite de ani sint martorii marilor prefaceri, innoitoare ale Sucevei de astăzi.

NOTE BIBLIOGRAFICE NOTE

dermă privind învățământul în școala generală.

Olga Oprea, Valentina Filipescu: Învățământul secundar și pregătirea tineretului pentru activitatea socială.

RECENZII

xxx „Studii de didactică experimentală” (Nicolae Opreșcu)

P. Bărbulescu, A. Cazacu, A. Vasilescu: „Activitatea U.T.C. în școală” (Virgil Radulian).

Ion Apostol Popescu: „Ion Pop Retezanul” (Mioara Cimpoies).

PERIODICE PEDAGOGICE

xxx „Sovetskaja pedagoghika” (Lidia Stroganov).

xxx „L'École et la nation” (Ion Cerghit, Virginia Crețu).

VITRINA PEDAGOGICĂ

„Tulburările de vorbire la copil”

Lucrarea „Tulburările de vorbire la copil”, de prof. C. Păunescu, prezintă unele aspecte privind cauzele biblielii precum și procedeele terapeutice necesare vindecării acesteia. Sint explicate baza fiziologică a vorbirii și rolul vieții sociale în dezvoltarea limbajului cit și simptomele și metodele de tratare a biblielii pe etape de vîrstă: antepreșcolară, preșcolară, școlară. Sint indicate apoi exercițiile de respirație și ritm menite să ducă la corectarea deficienței.

Autorul ridică, în lucrarea sa, și problema raporturilor dintre copil și tulburările de vorbire și colectivul de elevi, ca și aceea a influenței pe care o exercită tulburările de vorbire asupra activității intelectuale a copilului. Analizînd explicit aceste probleme lucrarea arată care trebuie să fie comportarea adulților față de copiii cu tulburări de vorbire.

Apariție în Editura medicală, lucrarea se adresează deopotrivă logopedilor, cadrelor didactice și părinților.

Prof. ROMEO POENARU

„Revista de pedagogie”

nr. 5, mai 1966

In sumar:

STUDII ȘI CERCETĂRI

Tralan Pop: Școala și pedagogia românească în plin proces de dezvoltare.

George Zapan: Modelarea matematică a activităților umane și a proceselor evolutive cu specială aplicare în domeniile pedagogiei și psihologiei.

Ion Berca: Probleme psihopedagogice ale modernizării învățămîntului.

Mihai Ghiviriță: Profesorul preferat.

Onița Gilgor: Aspecte ale situației cadrelor didactice și a tineretului studios din România în anii 1929—1933.

DEZBATERI, CONFRUNTĂRI, OPINII

Tralan Boheică: Liceele agricole cu specialitatea mecanizarea agriculturii.

Marcel Saraș: Laboratorul lingvistic în predarea limbilor străine.

Ion Dumitrescu, Nicolae Popescu: Creașterea eficienței lecțiilor de istorie prin utilizarea mijloacelor audio-vizuale.

Alexandru Nedu: Folosirea mijloacelor audio-vizuale în sporierea eficienței lecției la clasele I—IV.

PEDAGOGIE COMPARATA

Vasile Buncescu, Ștefan Costea: Seminar internațional pe tema „Concepția mo-

ȘTIRI

Pentru zilele de vacanță

Ca în fiecare vară, Palatul pionierilor va organiza și în vacanța aceasta, pentru pionierii și școlarii din orașul București, o bogată activitate cultural-artistică și sportivă în aer liber, cu caracter recreativ-educativ.

Vor avea loc un concurs de cîntece și versuri închinat patriei și partidului, pe tema „Tara mea de soare, țară înfloritoare”, serbări cimpenesti, sezătorii la care se vor prezenta cîntece, poezii, strigături din folclorul nou, proverbe, ghicitori, fragmente din povestiri etc. Pe amatori de teatru li asteaptă spectacole cu piesele „Totul e să ai idei” și „Călugăr fermecat”. Deosebit de interesant vor fi spectacolele de cîntece și dansuri pe tema „Mîndria țara mea”, date de formatele artistice ale palatului. Nu vor lipsi carnavalele pionieresti și tradiționalul foc de tabără, care în acest an va avea tema „Slăvită nouă țară”.

Mult așteptate de pionierii și școlarii din oraș sunt și întîlnirile care se vor organiza pentru ei în timpul vacanței la Palatul pionierilor. Se va desfășura astfel, cu prilejul „Zilei marinei”, o întîlnire cu marinarii pe tema „Navele românești străbat oceanele lumii”, urmată de demonstrații cu modele de nave teleghidate, precum și o întîlnire cu redactorii de la presa pentru copii și tineret, organizați cu prilejul „Zilei presei”. Foarte atractivă va fi și acțiunea intitulată „Agențiile de presă transmit”. În cadrul căreia se vor prezenta, pe bază de fotografii, proiectii și materiale transmise de Agerpres, cele mai importante evenimente politice internaționale.

Palatul organizează, pentru perioada vacanței, și o bogată activitate sportivă. La bazinul

său de înot va funcționa un curs de natație care va avea 3 serii și se va încheia cu o competiție pentru tradiționala „Cupa a Școlii pionierilor”. În perioada 1 iulie — 20 august vor avea loc 8 excursii cu durata de o zi și 8 excursii de 5—6 zile, de-a lungul și de-a latul țării. Se vor organiza de asemenea numeroase acțiuni sportive pe terenurile din parcul palatului.

Pentru pionierii și școlarii din formatele artistice și sportive, precum și pentru alți copii ce s-au evidențiat în activitățile de cerc și în acțiunile de masă desfășurate la Palatul pionierilor, se vor organiza tabere la Cozia, la Timișul de Sus, la Cheia și la Năvodari.

Prin multiplele manifestări pe care le organizează în vacanța de vară Palatul pionierilor ajută pionierii și școlarii să cunoască frumusețile și bogățiile României Socialiste, realizările obținute de poporul nostru sub conducerea Partidului Comunist Român.

Cei aproape o mie de învățători și profesori din raionul Pitești sint factori însemnați în viața culturală a raionului. Mulți dintre ei lucrează ca lectori ai cursurilor agrozootehnice de masă, învățîndu-i pe tărani cooperatori să obțină recolte tot mai bogate. Alții sint conferențieri, membri ai brigăzilor științifice, îndrumători ai misiunilor culturale-artistice din cele 184 de sate ale raionului, artiști amatori.

Un renume deosebit au dobîndit învățătorii și profesorii care activează în corul din comuna Călinești, în echipele de teatru din comunele Budeasa și Cotmeana, în grupul vocal din comuna Titești sau în alte formații artistice.

Deosebit de activă este prezenta cadrelor didactice la cîminele culturale și la bibliotecile și cinematografele satești. S-au distins în mod deosebit, în munca cu cartea, o serie de învățători și profesori din comunele Băbana, Titești, Racovița, Călinești, Uda, Chilia etc.

GHEORGHE CRUCEANĂ
Pitești

Activitățile cultural-artistice în taberele școlare

Taberele școlare asigură copiilor o odihnă rațională și îi ajută să petreacă o vacanță cit mai plăcută, recreativă și cu un puternic efect educativ.

În perioada relativ scurtă, de 14 zile, cit durează viața de tabără, copiii sint dornici să cunoască cit mai bine localitatea în care se află, să facă excursii pentru cunoașterea împrejurimilor, a trecutului istoric al acestora, să se împrietenească cu copiii din localitate, să afle cit mai multe lucruri despre unitățile industriale și agricole situate în apropierea taberei. Luînd în seamă preferințele elevilor, ascultînd sugestiile lor, cei ce conduc munca din tabere trebuie să includă la loc de frunte, în planurile de muncă ale acestora, acțiuni cultural-artistice care îmbogățesc și înfrumusețază zilele de tabără, antrenînd întregul colectiv de elevi. La buna desfășurare a acestor acțiuni sint chemați să-și dea contribuția toți factorii care răspund de munca în tabere: secțiile de învățămînt, colectivele de conducere ale taberelor, cadrele didactice, cadrele medico-sanitare și colectivele administrativ-gospodărești.

Activitățile cultural-artistice organizate în taberele de odihnă contribuie la întărirea educației patriotice a elevilor, la dezvoltarea dragostei lor neîntărmurite față de patrie, față de partid și de popor, la folosirea cit mai plăcută a timpului liber. Învățătorii și profesorii din tabere au datoria să cultive în rîndurile elevilor respectul pentru tradițiile revoluționare ale poporului, ale clasei muncitoare și ale Partidului Comunist Român, să le facă cunoscute momente importante din istoria patriei noastre, din viața și activitatea unor personalități de seamă.

Colectivele de conducere ale taberelor se vor îngriji ca în planul de muncă al fiecărei serii, ca și în programul de activități al organizației de pionieri să fie inserate acțiuni cultural-artistice îndrăgite de copii, cum ar fi: focuri de tabără, carnavalele pionieresti, simpoziioane și seri literare, întîlniri cu muncitorii frunțași și cu activiști de partid și de stat, invățarea unor cîntece și jocuri, vizite la întreprinderi industriale, la gospodării agricole de stat și la cooperative agricole de producție, concursuri artistice, de cîntece și dansuri, vizionări de filme și piese de teatru etc.

Numeroase tabere din regiunile Eragov, Ploiești, Argeș, Hunedoara, Mureș-Autonomă, Maghiară, Suceava, Bacău și au organizat în vacanțele anterioare acțiuni cultural-artistice cu un valoros conținut educativ, mult apreciate de pionierii și școlarii. Experiența frumoasă acumulată în acest domeniu poate și trebuie să fie îmbogățită în acest an.

Un rol deosebit de important în activitatea cultural-artistică din tabără îl au acțiunile de masă, la care participă toți elevii. Cea mai îndrăgită dintre aceste acțiuni este carnavalul, care dă copiilor posibilitatea să-și valorifice aptitudinile cultural-artistice, creînd o atmosferă de veselie și prieligi de împrietenire și de cunoaștere reciprocă.

Pentru buna reușită a carnavalului este indicat să se stabilească un colectiv de organizare, în care pot intra comandantul unității de pionieri, profesorul de muzică, unul sau doi comandanți de detașamente, precum și pionierii și școlarii pricepuți și interesați într-o acțiune de acțiune. Colectivul de organizare își va începe activitatea pe baza unui plan de acțiune în care va stabili locul și data carnavalului, ca și tematica acestuia. Colectivul se va ocupa și de pregătirea momentelor mai importante cuprinse în programul carnavalului, stabilînd cum vor decurge jocurile, parada costumelor etc. ce premii se vor da pentru cîștigătorii diferitelor concursuri pentru cea mai reușită mască și pentru cele mai bune costume etc. Este bine să fie folosită, în această privință, experiența taberelor organizate în anii trecuți la Bran, Sinaia, Năvodari ș.a. Pregătirea de a aceste tabere au antrenat în organizarea carnavalelor colective largi de elevi. Unii din acestia s-au ocupat de pregătirea și pavoazarea sărbătorească a locului unde urma să se desfășoare carnavalul, alții de confecționarea costumelor, a măștilor, alții de primirea celor care vin la carnaval, de prezentarea unor participanți de seamă sosiți în mijlocul copiilor sau de coordonarea muzicii, a diferitelor jocuri, cîntece, dansuri etc. Pentru a se spori caracterul atractiv, de surpriză al acțiunii s-a păstrat taina pregătirii.

O atenție deosebită se va acordă alegerii temei carnavalului, în funcție de vîrsta copiilor. Pentru elevii din clasele I—IV trebuie alese în special teme legate de unele povestiri populare, basme etc. Partea finală a carnavalului va fi rezervată interpretării în comun a unor cîntece și dansuri, jocuri distractive, ghicitori etc.

Comandantul de detașament, profesorul de muzică și educație fizică, directorul taberei au datoria să antreneze un număr cit mai mare de elevi, să stimuleze inițiativa și pricepera celor talentați, pentru ca programul carnavalului să fie cit mai atractiv.

Un mijloc însemnat pentru cultivarea prieteniei între copii și pentru petrecerea în chip plăcut a timpului liber îl constituie focul de tabără. Pionierii și școlarii așteaptă cu multă bucurie ziua în care detașamentul sau unitatea lor își propune să aprindă un foc de tabără. În organizarea lui directorul, comandantul unității de pionieri trebuie să antreneze colective cit mai largi de elevi din diferite detașamente. Este bine ca fiecare detașament să participe cu cite un număr la programul ce se stabilește, urmărîndu-se însă ca acesta să nu depășească o oră și jumătate.

Un rol important în pregătirea acestei acțiuni îl are comandantul de detașament, care alcătuiește, împreună cu profesorul de muzică și cel de educație fizică, programul focului de tabără. Pentru a suscita mai mult interesul copiilor detașamentele se pot prezenta cu unele surprize — o poezie sau o epigramă originală, piese vocale sau instrumentale nou invocate etc.

Focul de tabără, la care iau parte toți pionierii, marchează de obicei, unele evenimente mai importante: festivitatea de deschidere sau de închidere a taberei, întîlnirea cu un oaspete drag etc.

Firește, focul de tabără trebuie folosit în scopuri culturale-educative și recreative. Reușita acțiunii depinde în primul rînd de preocuparea și pricepera colectivului de conducere în antrenarea unui număr cit mai mare de pionieri și școlari la pregătirea și desfășurarea programului ce se prezintă cu acest prilej. Datorită preocupărilor manifestate pe această linie de colectivele care au condus în anii trecuți taberele de la Bucsoaia (Gura Humorului), din regiunile Brăsovo, Ploiești, Banat, Argeș, Mureș-Autonomă, Maghiară, copiii care au fost în aceste tabere povestesc și astăzi colegilor lor ce vesel și plăcut și-au petrecut timpul în serile de vară, în jurul focului de tabără.

Un alt mijloc al muncii culturale-educative în tabără îl constituie concursurile și jocurile pionieresti. Concursurile contribuie la lărgirea orizontului cultural-științific al pionierilor și școlarii, la educarea lor patriotică și internaționalistă. Pregătirea și desfășurarea concursurilor nu va trebui să solicite eforturi mari din partea elevilor, întrucît le-ar limita timpul de odihnă, i-ar obosi.

Concursurile și jocurile pionieresti se organizează de obicei pe detașamente, iar atunci cînd tema concursului suscită un interes mai mare ele se pot extinde pe întreaga tabără. Se pot organiza concursuri-ghicitoare, concursuri „Drumeti veseli” sau „Cine știe cîștigă”, pe teme legate de specificul economic, geografic, istoric și folcloric al regiunii. La taberele de pionieri și școlari din regiunile Oltenia, Hunedoara, Maramureș, Dobrogea și altele s-au organizat în anii trecuți cu bune rezultate concursuri „Cine știe cîștigă” cu teme ca: „Tabăra noastră”, „Poezie, cîntec, joc pe meleagurile patriei noastre libere”, „Să ne cunoaștem regiunea” etc., ca și diferite concursuri ghicitoare. Taberele de pe litoral au acumulat o valoroasă experiență în organizarea concursurilor „Drumeti veseli”, care au făcut cunoscute copiilor frumusețile litoralului românesc și transformările ce au înnoit aceste locuri în anii socialismului. Temele concursurilor — „Dobrogea ieri și azi”, „O călătorie de la Sulina la Mangalia”, „Flora și fauna Mării Negre”, „Din trecutul istoric al regiunii Dobrogea” și altele — i-au stimulat pe elevi în cunoașterea acestei regiuni, a bogățiilor ei naturale, a construcțiilor înălțate aici în anii puterii populare, a vieții noi din orasele și satele dobrogene. În sprînjul pregătirii pentru concursuri au fost organizate adunări tematice, excursii pe litoral, croaziere pe mare, s-au pus la îndemînă albume, monografii, reviste din biblioteca taberei.

Se mai pot organiza de asemenea concursuri pentru cel mai bun recitator, pentru cel mai bun interpret de muzică vocală și instrumentală, pentru cel mai bun dansator etc. Aceste concursuri nu necesită pregătiri deosebite, deoarece se apelează mai ales la cîntecele și dansurile pe care pionierii și școlarii le cunosc din școală.

O formă deosebit de importantă a muncii de educație politică a copiilor o constituie discuția pe teme actuale. Ea înarmează pe elevi cu cunoașterea celor mai importante evenimente politice interne și internaționale și îi apropie de viața politică a țării. În tabără elevii au posibilitatea să citească „Știința pionierului” și celelalte publicații pentru pionieri și școlari. Prin discuția pe teme actuale li se explică, pe baza întrebărilor puse, ultimele noutăți din viața politică a țării și de peste hotare, li se vorbește despre realizările obținute de oamenii muncii în îndeplinirea și depășirea planului de producție, de succesele dobîndite în domeniul științei și artei.

Se recomandă ca discuțiile pe teme actuale să nu dureze mai mult de 10—15 minute, dar să fie interesante, concrete și prezentate cit mai accesibil. Este bine ca

ele să se desfășoare în timpul dimineții, în primele ore de program, cînd copiii pot să asculte cu mai multă atenție. La sfîrșitul discuției vorbitorului va recomanda zările și revistele din care pionierii pot citi mai pe larg cele povestite.

Lectura presei și a literaturii pentru copii, formă de educație politică a elevilor, contribuie la lărgirea orizontului lor, la dezvoltarea interesului pentru obiectele studiate de ei în cadrul școlii. În detașament se poate organiza lectura în colectiv a unor materiale mai importante publicate în presa de copii. Lectura materialelor respective însoțită de unele explicații din partea instructorului de detașament asigură cunoașterea și înțelegerea aprofundată a acestora, stimulează gustul elevilor pentru lectură și-i învață totodată să înțeleagă cele citite. Lectura în colectiv se recomandă mai cu seamă pentru copiii mai mici. Pentru ei este indicat să fie alese povestiri scurte sau fragmente de sine stătătoare din unele lucrări de mai mare întindere. Folosînd banda de magnetofon și discul comandantului de detașament poate organiza audia unor basme, povestiri, poezii, fragmente din unele opere literare în interpretarea unor mari artiști. Această audie prezintă o valoare educativă deosebită, impresionîndu-i în mare măsură pe copii.

Ei trebuie să afle cine este autorul lucrării citite, iar în cazul cînd li se citesc fragmente din opere mai mari este bine ca lectura să fie precedată de povestirea pe scurt a întregului conținut al operelor respective.

În afară de lectura în colectiv, care nu va trebui să dureze prea mult, pionierii și școlarii trebuie îndrumați să frecventeze bibliotecile taberei și să citească cărți potrivite cu vîrsta și preferințele lor. Bibliotecile taberelor vor fi înzestrate cu cărți corespunzătoare, tînuindu-se seama de numărul copiilor și de vîrsta lor. Astfel unde biblioteca taberei nu satisface cerințele copiilor se vor solicita școlilor apropiate biblioteci volante. În afară de aceasta, se poate organiza o bibliotecă de folos comun din cărțile pe care le au copiii cu dînsii. Cadrele didactice care lucrează în tabere au datoria să îndrume cu multă grijă lectura elevilor, astfel ca ei să înțeleagă justă conținutul citit; uneori se pot organiza discuții pe marginea unor cărți citite, recenzii etc., alegîndu-se în special celele cărți care contribuie la educarea școlarii, la formarea omului nou, cu un profil moral sînit.

Serbările organizate în tabără au o valoare educativă deosebită. Ele se organizează la deschiderea festivă a taberei, în primele zile după sosirea copiilor și la închiderea seriei. Pregătirile în vederea deschiderii taberei nu vor trebui să răpească prea mult din timpul destinat odihnei copiilor. Ele se vor organiza cu corurile, recitării și dansurile cunoscute de copii din timpul anului școlar. Programul artistic va fi precedat de cuvîntul directorului taberei, care va dura cel mult 5—10 minute. Întreaga serbare de deschidere a taberei va dura cel mult o oră.

Serbarea de închidere a taberei se poate organiza mai pe deindele. Programul ei va cuprinde și unele creații originale ale copiilor (versuri, epigrame, ghicitori), ca și cîntecele și dansurile noi învățate în tabără.

Este necesar să atragem atenția că pe durata unei serii de tabără (14 zile) nu este posibil să se organizeze prea multe acțiuni culturale-artistice. Conținutul taberelor, cadrele didactice vor organiza numai pe cele pentru care au condiții corespunzătoare, care să nu-l obosească pe elevi, să nu-l înlăture inițiativa. Prezentarea activităților culturale-artistice menționate mai sus a urmărit să ofere învățătorilor și profesorilor care lucrează în tabere unele sugestii și îndrumări metodice care să sporească eficiența educativă a acestor acțiuni.

În acest an, prin grija partidului și statului nostru, avem condiții materiale mult mai bune decît în anii precedenți pentru organizarea și desfășurarea activităților taberelor școlare. Locurile sint gata și-așa primească oaspeții. Avem un activ valoros de cadre didactice, care a acumulat o bogată experiență în munca educativă cu copiii. Organizînd cit mai plăcut acțiunile culturale-artistice, sportive și turistice vom satisface dorințele elevilor, setea lor de cunoaștere, înclinația spre romantism, vom face ca vara, acest al IV-lea trimestru al anului (dacă ar fi să-l denumim ca la școală), sezonul de aur al drumetilor și excursiilor, al taberelor școlare — să contribuie nu numai la odihnă și reconfortarea copiilor, dar și la dezvoltarea lor multilaterală, să-l ajute să cunoască și să îndrăgească frumusețile naturale și bogățiile patriei, să le cultive dragostea pentru glorioasele tradiții de luptă ale poporului, ale clasei noastre muncitoare și ale partidului său comunist — izvoare de căltre în lupta pentru noi victorii pe calea socialismului și comunismului.

ION BIRNĂ
șef de serviciu în Direcția activități educative din Ministerul Învățămîntului

Urmări din pagina 1

Viitorul an școlar

tru studiul undelor electromagnetice de înaltă frecvență, două truse pentru studiul electromagnetismului, aparat pentru prepararea gazelor la rece, trusă de experiențe pentru mecanica lichidelor etc. Au fost editate de asemenea, pentru uzul școlilor, hărți noi ale Republicii Socialiste România (harta fizică și cea economică). Totodată s-a elaborat un „Îndrumător pentru folosirea mijloacelor audio-vizuale” și un normativ pentru înzestrarea cu material didactic a școlilor generale. Valoarea materialului didactic pentru învățămîntul de cultură generală ce va fi pus la dispoziția școlilor prin sfaturile populare va spori în acest an cu 11 la sută față de anul 1965, crescînd de la 38 000 000 lei la 43 300 000 lei. Pe lîngă aceasta va continua înzestrarea școlilor cu aparate de proiecție cinematografică, magnetofone și picupuri din fondul de investiții al Ministerului Învățămîntului.

Paralel cu măsurile luate pe plan central se desfășoară și pe plan local lucrări de pregătire a noului an școlar. Sfaturile populare și conducerile de școli și-au intensificat în momentul de față preocupările pentru urgentarea construcțiilor școlare și pentru începerea reparațiilor. Totodată, cele mai multe secții de învățămînt au luat măsuri în vederea aprovizionării școlilor din raza lor cu material didactic și pentru revizuirea materialului didactic existent.

Desigur, pe măsură ce se rezolvă operațiile de închidere a anului școlar vor crește și preocupările pentru ca deschiderea cursurilor

școlare ale noului an de învățămînt să se facă în condiții optime.

R. M.

Liceele de specialitate

cultură generală precum și specializări care vor preda obiectele de cultură tehnică generală și disciplinele de specialitate și vor îndruma practica în producție. De asemenea, vor fi luate măsurile corespunzătoare pentru ca practica în producție a elevilor din liceele de specialitate să se desfășoare în unități frunțase.

În curînd, începînd de la 22 iunie, se va desfășura concursul de admitere în anul I al liceelor de specialitate, la care vor fi admisi tinerii absolvenți ai școlii generale pînă la vîrsta de 17 ani împliniți pe parcursul anului 1966. Concursul va avea loc în condiții asemănătoare cu cele ale concursului de admitere în liceele teoretice. Ministerul Învățămîntului a difuzat instrucțiuni amănunțite cu privire la desfășurarea concursului de admitere, astfel încît acestea să fie cunoscute de toți cei interesați.

Inscrierea la concurs se face pînă în ziua de 21 iunie, la sediul fiecărui liceu de specialitate, pe baza unei cereri la care se anexează certificatul de naștere (în original și în copie), certificatul de absolvire a școlii generale, adeverința de sănătate. Examenul va consta din aceleași probe scrise și orale ca și la liceele de cultură generală. Candidații vor fi admisi în ordinea mediilor obținute la concurs, în limita locurilor planificate.

Educatoare, învățători, profesori

Asigurați-vă abonamentul pe lunile de vară la „Revista de pedagogie”. Anunțăm pe cititori că în această perioadă redacția va scoate numere tematice consacrate unor probleme actuale ale școlii privind orientarea profesională și sistemul muncii educative.

INTREPRINDEREA DE MATERIAL DIDACTIC L. M. D.

București
str. 11 Iunie nr. 2, raionul N. Bălcescu
face cunoscut

școlilor generale și învățătorilor
că își pot procura direct de la sediul L.M.D. alfabetare, ultimul model, din material plastic, contra cost (573 lei), trusa cuprinzînd 300 de semne;
grădinițelor de copii, școlilor generale și liceelor din întreaga țară
că își pot procura direct de la L.M.D. acvarii din sticlă organică cu electropompă și maternitate, atît pentru colțul naturii vii cit și ca piese ornamentale pentru holurile școlilor.